

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
kokous tiistaina lokakuun 8 päivänä
1918 k:lo 7 i. p.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Maist:n kirjelmä ilmoituksineen Kvt:n vaalin toimittamisesta.

Maist. ilmoittaa, että ^{30/9} 1918 valittaessa kuutta kaupunginvaltuutusmiestä, täksi vuodeksi tehtävästä vapautettujen herrain Jalmar Castrénin, Alexander Freyn, J. K. Paasikiven, K. J. Ståhlbergin ja Otto Stenrothin sekä kuolemalla eronneen herra Oskar Rosenqvistin sijaan seuraavat henkilöt olivat saaneet vaalissa annetut äänet ja Maist. oli heidät julistanut valituiksi, nimittäin ylitirehtööri Einar Böök, pankinjohtajat Georg Estlander, P. J. Hynninen ja Väinö Leander, johtaja Alvar Niklander sekä lääkäri Fredrik Saltzman.

V. V.:

Merkittäneen tiedoksi saaduksi.

Kvsto:

Merkittiin.

N:o 2.

Komitean mietintö obligatsioonilainan ottamisesta Helsingin kaupungille (Pain. asiakirj. N:o 28 vuodelta 1918).

Kvsto:

Hyväksyttiin, ja julistettiin päätös paikalla tarkistetuksi sekä toimituskirja kiireelliseksi.

N:o 3.

Jatkokäsittelyyn 20/s 1918 pidetystä kokouksesta: Palkanjärjestelykomitean mietintö ehdotuksineen kunnan palkkausolojen uudesti järjestämiseksi ja Rkamarin lausunto asiasta (Pain. asiakirj. N:ot 8 ja 17 vuodelta 1918) sekä mainitun komitean mietintö N:o 2 samasta asiasta (Pain. asiakirj. N:o 24 vuodelta 1918).

V. V.:

Edellä mainitussa kokouksessa, jossa palkanjärjestelykomitean ensimmäinen mietintö ja Rahatoimikamarin lausunto esiteltiin, päätti Kvsto palauttaa asian palkanjärjestelykomiteaan, jonka tuli sekä antaa lausunto komitean ehdotusta vastaan lähetekeskustelussa tehdyistä huomautuksista että myös ottaa uudelleen tutkittavaksi uudistuksen toimeenpanon sopivin ajankohta ja sen yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanotoimenpiteet, minkä ohessa palkanjärjestelykomitean mietintö ja Krin lausunto oli lähetettävä asianomaisille lauta- ja johtokunnille lausunnon saamiseksi. Komitea on suorittanut tehtävänsä antamalla mietinnön N:o 2. Lauta- ja johtokuntain lausunnot ovat koottuina viimeksi mainitun mietinnön liitteisiin.

Kvsto:

a) Palkanjärjestelykomitean ensimmäisen mietinnön (Pain. asiakirj. N:o 8 vuodelta 1918) sivuilla 47—64 oleva ehdotus Helsingin kaupungin laitosten ja viranomaisien uusiksi palkkaussäännöiksi, lukuun ottamatta kuitenkin kasvatuslaitosten palkkaussääntöä, jolta kohden asia palautettiin komiteaan, hyväksyttiin seuraavin muutoksin ja lisäyksin:

1) *Maistraatin* palkkaussäännössä on nimikkeen 2 notaaria à 2,400: — jälkeen lisättävä sanat „oikeus pöytäkirjanlunastukseen“ ja nimikkeen 1 rankkuri, paitsi vapaata asuntoa jälkeen sanat „ja polttopuita“.

2) *Raastuvanoikeuden* palkkaussäännössä korotettiin vanhempain oikeusneuvosmiesten palkkio 4,000 markkaan, minkä ohessa nuoremmille oikeusneuvosmiehille myönnettiin 1,000 markan palkkio.

3) *Ensimmäiselle kaupunginvoudille* tuleva palkkio on oleva 1,200 markkaa.

4) *Kaupunginvaltuuston kanslian* vahtimestarin ja vahtimestariapulaisen pohjapalkat määrättiin, edellisen 3,000 ja jälkimmäisen 1,800 markaksi.

5) *Rahatoimikamarin* palkkaussäännössä vahvistettiin sihteerin palkka 15,000, apulaissihteerin 10,000, teknillisen apulaissihteerin 12,000, asiamiehen ja notaarin kumpainkin 7,500 sekä pöytäkirjurin 5,400 markaksi.

6) *Liikennekontorin* kamreerin pohjapalkka vahvistettiin 10,000 markaksi.

7) *Holhouslautakunnan* sihteerin palkka korotettiin 3,500 markkaan.

8) *Palolaitoksen* palkkaussäännössä vahvistettiin ensimmäisen alipalomestarin palkka 8,000 markaksi, vuokratuloja lukuun ottamatta, minkä ohessa 51 sivulla 5 ja 7 rivillä ylhäältä lukien sanan „naimattomille“ sijaan pantiin sana „naineille“.

9) *Terveyspoliisin* palkkaussäännössä korotettiin kaupungineläinlääkärin palkka 9,000 markkaan.

10) *Sairaalatarkastajan* palkka vahvistettiin 12,000 markaksi.

11) *Kivelän sairaalan* palkkaussäännössä on yhden yöhoitajattaren palkka oleva 840 markkaa.

12) *Vaivashoitohallituksen* menosäännössä vahvistettiin johtajan apulaisen, sihteerin ja kassanhoitajan palkat kunkin 7,500, 9,000 ja 3,600 markaksi.

13) *Tyttöjen ammattikoulun* johtajattarelle ja talousopettajattarille suotiin oikeus „saada maksutta koulun valmistamaa ruokaa“.

14) *Ruotsin- ja suomenkielisten kansakoulujen* palkkaussäännössä vahvistettiin opettajain pohjapalkka 5,500, ylempäin kansakoulujen opettajatarten pohjapalkka 5,100 ja alempain kansakoulujen opettajatarten pohjapalkka 4,300 markaksi, minkä ohessa suomenkielisten kansakoulujen apulaistarkastajille myönnettiin 8,500 markan pohjapalkka.

15) *Kasvatustalautakunnan* ammattiholhoajan pohjapalkka korotettiin 10,000 markkaan.

16) *Kansanlastentarhain Johtokunnan* palkkaussäännössä vahvistettiin tarkastajan palkka 5,000 markaksi.

17) *Musiikkilautakunnan* kassanhoitajalle myönnettiin 2,400 markan palkka.

18) *Vesijohtolaitoksen* kamreerille myönnettiin 9,000 markan pohjapalkka.

19) *Kaasulaitoksen* ensimmäisen käyttöinsinöörin palkka korotettiin 10,000 markkaan, lukuun ottamatta vapaata asuntoa, lämpöä ja kaasua.

20) *Sähkölaitoksen* toimitusjohtajan palkkaetuihin oli merkittävä maksuton sähkövalo.

21) *Rakennuskonttorin* palkkaussäännössä myönnettiin kamreerille 8,500, vanhemmalle metsänvartijalle 3,000 sekä nuoremalle metsänvartijalle ja vahtimestarille kumpaisellekin 2,400 markan pohjapalkka.

22) Asianomaisten palkkaussääntöjen loppusummat tulevat edellä mainittujen korotusten johdosta vastaavassa määrässä muuttumaan.

b) Alempana olevassa luettelossa mainittujen virkain pitäjille myönnettiin henkilökoh- taista palkanlisäystä luettelossa esitetyt määrät nautittaviksi sen jälkeen kuin palkanjär- jestely on saatettu voimaan:

Toinen alipalomestari	Smk	1,600: —
Terveystieteiden tutkimusten laboratorin vahtimestari	"	300: —
Marian sairaalan toimitsija	"	1,000: —
Kulkutautisairaalan toimitsija	"	500: —
S:n ensimmäinen koneenkäyttäjä	"	1,300: —
Nickbyn mielisairaalan toimitsija	"	500: —
Valmistavan poika-ammattikoulun metallitöiden alityömestari	"	600: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastaja	"	1,000: —
Suomenkielisten " "	"	1,000: —
Vesijohtolaitoksen toimitusjohtaja	"	1,000: —
S:n apulaisjohtaja	"	3,000: —
S:n kemisti	"	3,000: —
Kaasulaitoksen toimitusjohtaja	"	1,000: —
Kaupungininsinööri	"	1,600: —

c) Palkanjärjestelukomitean ensimmäisessä mietinnössä (*Pain. asiakirj. N:o 8 vuodelta 1918*) tehty muut ehdotukset ja niistä johtuvat ponnet hyväksyttiin alempana mainituin muutoksia ja lisäyksin:

1) sivulla 33 oleva ensimmäinen ponsi sinänsä;

2) sivulla 33 oleva toinen ponsi sekä siv. 31 olevat kolme ensimmäistä pontta *palkanjär- jestelukomitean mietinnön N:o 2* sivulla 16 ehdotetuin muutoksia ja vastamainitulla sivulla oleva toinen ponsi siten selvennettyinä, kuin mietintöön liittyvässä lisäehdotuk- sessa oli esitetty;

3) sivulla 31 olevat neljäs ja viides ponsi sinänsä;

4) sivulla 31 oleva kuudes ponsi siten muutettuna, että kalliinajanlisäysvaliokunnalle annettu tehtävä siirrettiin palkkalautakunnalle sekä aikamääräyksen „mahdollisimman pian“ sijaan pantiin „ennen kuluvan vuoden loppua“, minkä ohessa seitsemäs ponsi hyväksyttiin sinänsä.

- 5) sivulla 35 olevat ponnet sinänsä;
 6) sivulla 44 olevat neljä ensimmäistä pontta hyväksyttiin, ensimmäinen ja kolmas ponsin muuttetuina, että aikamääräykset ovat 1/1 1919 ja 1/12 1918;
 7) sivulla 44 oleva viimeinen ponsi sekä sivulla 46 oleva ponsi hyväksyttiin sinänsä.
 d) Ehdotukset palkkalautakunnan johtosäännöksi ja viranpitäjain palvelusehtoja koskevaksi säännöksi ynnä viranpitäjain eläkeperusteiksi palautettiin palkanjärjestelykomitean sekä ruotsin- ja suomenkielisten tekstien tarkastuksen ja muodostelun toimittamiseksi että myös erinäisten lisämääräysten panemiseksi palkkalautakunnan johtosääntöön ja palvelusehtosääntöön.

N:o 4.

Jatkokäsittelyyn 24/9 1918 pidetystä kokouksesta: Rkamarin lausunto herra Julius Tallbergin tarjouksen johdosta luovuttaa kaupungille osa Drumsön saarta (Pain. asiakirj. N:o 23 vuodelta 1918).

V. V.:

Asia' pantiin edellä mainitussa kokouksessa pöydälle ja V. V. sai tehtäväkseen koettaa hankkia selvityksen erinäisistä keskustelussa esitetyissä seikoista.

Valiokunta on havainnut, että ehdotus pengermän rakentamisesta Merholman ja Drumsön välille, jonka katkaisisi nostosilta, jossa olisi ainoastaan 15 metrin aukko, voi vaikuttaa Drumsön selän rannanomistajain oikeuteen, minkätähden Valiokunta on katsonut olevan syytä, ennenkuin Vsto edelleen käsittelee asiaa, hankkia asiantuntijain lausunnon siitä, onko ja missä määrin kaupunki oikeutettu sulkemaan puheena olevan vesiväylän. Samalla kun Valiokunta pyytää Vstolle ilmoittaa edellä mainitusta toimenpiteestä, esittää Valiokunta, että muu toimenpide asiassa saisi jäädä siksi, kunnes mainittu selvitys on saatu.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 5.

V. V:n esitys kaupungin maanhankintapolitiikkaa ja teollisuuden tilantarvetta koskevia kysymyksiä valmistelemaan asetetulle komitealle annetun tehtävän lakkauttamisesta.

V. V.:

Sittenkun Kvsto oli kokouksessaan viime toukokuun 7 päivänä asettanut eri valiokunnan, johon valittiin herrat L. Krogus, K. A. Paloheimo, J. Stjernvall, Juho Kuosmanen, Julius Tallberg ja G. Estlander, valmistelemaan kysymystä kaupungin satamalojen järjestämisestä koko laajuudessaan sekä kun Kvston, mikäli V. V. on saanut tietää, siihen nähden että lokakuun 24 päivänä 1916 kaupungin maanhankintapolitiikkaa ja teollisuuden tilantarvetta koskevia kysymyksiä järjestämään asetettu valiokunta, joka jo oli loppuun käsitelty tehtävänsä alkupuolen, oli katsonut kysymyksen alueiden osottamisesta teollisuustontteja varten olevan kaupungin satamalojen järjestä-

miskysymyksen yhteydessä tai ainakin riippuvan siitä tavasta, miten viimeksi mainittu asia tulee ratkaistavaksi, esittää V. V., että ensimmäinen uusi valiokunta, johon kuuluu kolme jäsentä entisestä valiokunnasta, saisi nimenomaan tehtäväkseen antaa lausunnon myöskin teollisuustonttien luovuttamisasiasta sekä että aikaisemmalle valiokunnalle annettu tehtävä selvittää tämä kysymys näin ollen peruutettaisiin.

Kvsto:

Asia palautettiin V. V:an, jonka tuli antaa uusi lausunto asiasta.

N:o 6.

Jatkokäsittelyyn 10/9 1918 pidetystä kokouksesta: Herra Häggmanin esitysehdotus valion kunnan asettamisesta selvittämään kysymystä kaupungin satamahallinnon keskittämisestä sekä mainitusta esityksestä aiheutuviin toimenpiteisiin ryhtymisestä.

Edellä mainitussa kokouksessa antoi Kvsto V. V:n toimeksi ehdottaa, miten asiaa olisi valmisteltava.

Herra Häggman huomauttaa esitysehdotuksessaan, että lieene kieltämätöntä, että se tärkeä kunnallinen hallintohaara, jota satama meidän kaupungissamme edustaa, on järjestettävä sekä käyttökannalta säästävällisimmällä että kaupungin kaupan ja elinkeinojen ja sen verolähteiden kehitykselle tehokkaimmalla tavalla. Kieltää ei myöskään voitane, että ne eri tehtävät, joita satamiin nähden on Maistraatilla, Rakennuskonttorilla, Rahatoimikamarilla, Satamakonttorilla y. m. viranomaisilla, eivät ole edistäneet toivottavaa yhdenmukaisuutta ja päämäärästään tietoista suunnitelmallisuutta mitä tulee uutisrakennuksiin, sataman käyttämiseen sekä kaupungille liikenteestä tuleviin maksuihin. Tätä huomautusta ei kumoa se seikka, että liikenne satamassa on säännöllisten olojen vallitessa kasvamistaan kasvanut, koska tämän voi vähemmässä määrässä lukea satamahallinnon onnistuneen järjestyksen kuin yleisen hyvinvoinnin lisääntymisen ansioksi. Useissa maaseutukaupungeissamme on jo havaittu välttämättömäksi yhdistää eri satamahallituksen hoitoon kaikki satamahallintoa koskevat tehtävät.

Semmoisella satamahallituksella on erikoinen suuri työalansa, joka on tarkoin erotettu kunnan muiden viranomaisten työalasta. Koko se kunnallishallinnon haara, joka koskee satamia ja merenkulkua, on sen huomion ja hoidon esineenä. Se ei käsittele ainoastaan puhtaasti merenkulullista laatua olevia ja satamapoliisiasioita, vaan sen on myös pidettävä huoli ja tehtävä alote uusien satamarakennusten ja laitteiden sekä satamia ja liikennettä koskevan kunnallisen lainsäädännön aikaansaamiseksi.

Koska on ilmeistä, että vaaditaan kaikinpuolin johdonmukaista ja menestyksellistä satamapolitiikkaa varten erikoinen elin, näyttää esitysehdotuksen tekijästä toivottavalta, että kaupungin satamahallinto asetettaisiin kokonaan eri satamahallituksen alaiseksi.

Asian tässä vaiheessa käymättä lähemmin perustelemaan ja esittämään muita tämän asian yhteydessä olevia erikoisseikkoja lausuu esitysehdotuksen tekijä kuitenkin käsityksensä, että satama laajoine liikkeineen kaivannee virkamiestä, joka vastaa johtajaa yksityisessä liikeyrityksessä. Liikkeen asianmukaiseksi hoitamiseksi tähänastisella tavalla riittää satamakapteeni liikkeen päällikkönä. Mutta jos mieli asianmukaisesti ottaa huomioon kaikki oikeutetut, eritoten liikennöitsijäin edut, täytyy ylin johto uskoa kaupallisesti sivistyneelle henkilölle, joka pystyy seuraamaan yleistä kehitystä ja edustamaan alinomaa valvella olevaa alotetta sekä ulos- että sisäänpäin.

Satamahallinnon keskityskysymystä harkittaessa, olisi myös kiinnitettävä huomiota siihen hallinnon ja varainkannannan kaksijakoisuuteen, mikä nykyään on olemassa satama- ja liikennekonttorin välillä.

Satamakonttorin velvollisuutena olisi m. m. valvoa sekä satamajärjestyksen noudattamista että mitä kaupungin voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä säädetään ranta- ja satamasilloista samoin kuin kantaa- ja tilittää laiva- ja lastimaksut. Liikennekonttorin asiana olisi lähinnä pitää silmällä kaupungin omistamia tullirakennuksia ja tavaravajoja niissä olevine alustoineen sekä toimittaa kaupungille kuuluvain tuulaaki-, liikenne- ja mittausmaksujen ynnä alaistensa makasiinien vuokran maksunpano ja kannanta.

Satamahallituksen ollessa olemassa olisi tuollainen kaksinaisuus muodotonta. Täytyisi kysyä esim., miksi satamakonttorin tehtävänä on pitää silmällä kaupungin rantasiltain rakentamista, kun taas liikennekonttori pitää huolta rantasilloilla olevista kaupungin rakennuksista; miksi satamakonttori kantaa laivoista ja kotimaan paikkakunnilta tulevista tavaroista suoritettavat maksut, kun liikennekonttori kantaa maksut laivain ulkomaisista lasteista. Valtiolle tulevat maksuthan sekä laivoista että lastista kantaa yksi ainoa laitos, nimittäin tullikamari.

Edellä mainituilla perusteilla esitysehdotuksen tekijä ehdottaa, että Kvsto asettaisi valiokunnan selvittämään kysymystä satamahallinnon keskittämisestä sekä ehdottamaan tästä johtuvia toimenpiteitä.

V. V.:

Kvsto päättäneen antaa asian valmisteltavaksi valiokunnalle, johon valitaan herrat Häggman, Estlander ja Niklander sekä kauppaneuvos Victor Ek ja merikapteeni J. A. Rosqvist.

Kvsto:

Hyväksyttiin.